

Hur upptäcker vi dem i tid?

Främja – förstå – förändra

- Arbeta för goda relationer
(lärare-elev, elev-elev, lärare-föräldrar, kollegialt)
- Skapa ett respektfullt och tryggt klassrumsklimat. T ex, hur gör vi i den här klassen vid redovisningar?
- Förmedla att alla elever är olika med olika styrkor och svårigheter. Om hindren tar över finns det bra hjälp att få
- Organisera en elevhälsa som hjälper vuxna på skolan att anpassa undervisning & stöd efter alla & allas behov
- Identifiera risksituationer
- Lägg extra krut på elever i riskzon, strategier pedagogiskt & socialt, checka in och ut hos någon

Skolan som första linjen

- Närvaroregistrering, se mönster för närvaro & frånvaro.
Giltig och ogiltig frånvaro.
- Tydliga rutiner för vad som ska göras när frånvaro upptäcks
- Vad har vi för gräns för frånvaro och vad gör vi då?
- Rutiner för möten
- Vem sammankallar, vilka deltar, roller, agenda, dokumentation, uppföljning
- **Kartlägga** - Tillsammans med elev och föräldrar undersöka orsak till frånvaron
- Ta hjälp från och samarbeta med andra, t ex socialtjänst, BUP

Tidig upptäckt

- Ströfrånvaro, t ex många sjukanmälningar
- Ofta magont/huvudvärk, vill gå hem
- Svårigheter med övergångar mellan aktiviteter
- Social oro
- Svårigheter efter helger, lov
- Minskat umgänge med kompisar

En liten uppmaning...

Kasta er inte in i åtgärder innan
ni har hypoteser om orsaker till
frånvaron

Att kartlägga skolfrånvaro

Frånvarons funktion

- Finns det någon tydlig utlösande orsak?
- Vilka faktorer vidmakthåller frånvaron?

Hur?

Möten i hemmet, på mottagning, i skolan

Ta information från föräldrar, elev & skola

Läs tidigare material

Hitta sätt att få info, anpassa ditt sätt att ställa frågor

Exempel på frågor att ställa till eleven

- Vad har du för intressen?
- Vad gör du när du är hemma?
- Träffar du kompisar?
- Saknar du skolan?
- Hur har det varit för dig i skolan?
- Vad har varit svårt? På vilket sätt?
- Finns det något du gillar i skolan?

Andra sätt att ställa frågor på

Markera det som stämmer för dig, lägg till om något viktigt saknas

Fördelar med att vara hemma Slipper passa tider Får göra det jag vill på dagarna Får vara med min kanin Kan chatta med kompisar när jag vill Slipper jobbiga raster	Fördelar med att vara i skolan Mamma och pappa blir nöjda Jag är som alla andra Jag får rutiner Sover bättre Jag får betyg
Nackdelar med att vara hemma Blir stressad över att jag missar skolan Mamma och pappa blir sura Långtråkigt Blir trött Stressad över framtiden	Nackdelar med att vara i skolan Måste vara på lektioner som jag inte begriper Vara på rast Äta i matsalen Känner mig dum

Att undersöka tillsammans med föräldrarna

- Hur ser föräldern på elevens frånvaro
- Hur påverkas familjen av rådande situation
- Hur hanterar föräldrarna elevens situation & problematik
- Finns någon specifik händelse som orsakat eller påverkat frånvaron
- Tidigare insatser och resultat

Att undersöka tillsammans med skolan

- Skolhistorik, start av frånvaro, mobbing?
- Pedagogiskt, hur ligger eleven till, påbörja och avsluta uppgifter, ämnen som funkar bättre/sämre
- Styrkor & svagheter
- Socialt - raster, matsal, kompisar
- Samarbete, hem-skola, lärare-elev
- Åtgärder, vad har provats och vad gav det för resultat

Tratta ned

Vi använder KBT-verktyg som funktionell analys och kartläggning av överskotts- & underskotts beteenden i syfte att ta reda på konkreta beteenden, i vilken situation de förekommer och vad de fyller för funktion (på kort sikt)

Information som framkommer ska sammanställas på ett sätt som gör den överskådlig och användbar. Detta är till hjälp både för att få fram information och för att kunna tolka/förstå den.

Vad vi får veta

Snäll

Låser in
sig

Jobbig

Ställer
larmet

Stiger
upp

Äter
frukost

Bråkig

Sjuk-
anmäler

Ledsen

Gråter

Arg

Orolig

ADHD

Skriker

Vad vi strävar efter

Beteenden inte egenskaper!

-Konkreta

-Observerbara

-Mätbara

Snäll

Ledsen

Jobbig

Bråkig

ADHD

Arg

Orolig

Låser in
sig

Gråter

Sjuk-
anmäler

Skriker

Ställer larmet

Äter frukost

Stiger upp

Hur göra informationen begriplig och användbar

	Överskott	Underskott
Yttre	Låsa in sig Skrika Sitta framför datorn Sova på dagen	Ställa larmet Äta frukost Stiga upp Vara i skolan Träffa kompisar Åka kommunalt Sociala färdigheter
Inre	Oro Ont i magen Negativa tankar	Strategier att hantera oro

Överskott/Underskott

Beteenden kan vara problematiska för att de förekommer:

- För ofta eller för sällan
- I fel sammanhang

Utifrån dess:

- Intensitet
- Duration

En pedagogisk poäng

Överskott och underskott hänger ihop.

Lättare att arbeta med underskotten, dvs vilka beteenden förekommer idag för sällan istället för "sluta göra"

Beteendeunderskott kan t ex bero på färdighetsbrister, rädslor eller "motivationsbrist".

Funktionella analyser – från att till därför

- Förståelse för hur det är just för den här ungdomen/föräldern
- Att kunna leva sig in i situationen och känna att man kanske skulle gjort på samma sätt i en liknande situation
- Bra grund för att kunna föra in förändringsprat
- Alliansskapande

Funktion av beteende - elevperspektivet

Morgon, dags att gå till skolan. Jag känner oro och har ont i magen

Jag börjar gråta.
Jag vänder i dörren,
stannar hemma.
Sitter framför datorn
hela dagen

Oron minskar,
kan ägna mig åt
saker som
intresserar mig på
nätet.

Ur ett föräldraperspektiv

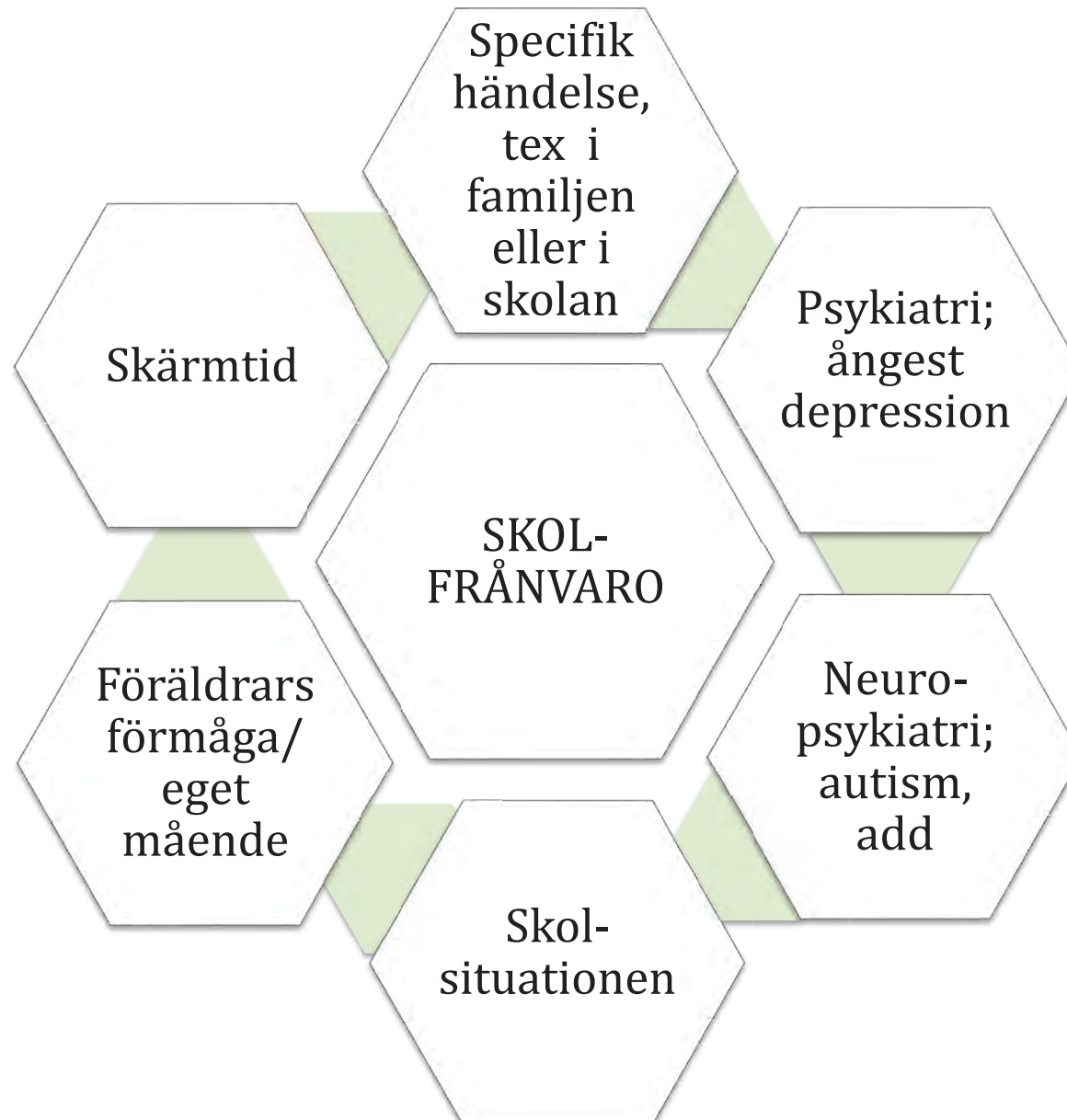
Morgon, dags
för jobb och
skola.

*Lisa gråter,
säger att
hon har ont i
magen,
att hon inte
orkar idag*

Mamma ringer och
sjukanmäler Lisa

Slipper konflikt.
Hinner till möte
på jobbet. Känner
att hon tar hand
om Lisa

Vanliga orsaker och vidmakthållande faktorer

För kartläggningmaterial:

www.magelungen.com

 Sökord hemmasittare, formulär,

